

Štenci" izhaja vsaki
nek datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
gusto: za celo leto
3 krome, za pol in četrt
razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računa naročnina z ozi-
rom na visokost pošt-
ne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
števe se prodajajo po 6 v.
Uredništvo in uprav-
stvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje šteje 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastojni, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/4 strani K 32, za 1/8
strani K 16, za 1/16
strani K 8, za 1/32
strani K 4, za 1/64
strani K 2, za 1/128
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Stev. 29.

V Ptuju v nedeljo dne 16. julija 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima **zopet 2 strani pri-**
loge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Na delo!

Zmaga pijani si domišljujejo prvaški kleri-
kali, da jim zdaj žitje cveti in da ni sile, ki
bi jih vstavila. V resnici pa pravzaprav niso ni-
česar dosegli. Ničesar, ne v moralnem ne v fak-
tičnem oziru. Njih politični boj je bil v proti-
stavju z vsami cerkvenimi in verskimi predpisi.
Vsak korak, ki ga napravijo kleri-
kalci na političnem polju na-
prej, je korak nazaj v verskem
oziru. Ako bi prišla katoliška vera res enkrat
svetovnost, potem je gotovo, da bi morali
politični duhovniki zato odgovornost prevzeti.
Tema s farji gor, vera s farji dol! . . . Ali pu-
stimo to, kar je danes že splošno pripoznano
da kar priznajo celo papež ter visoki cerkveni
duhovniki, ki so nasprotniki političnega
angajevanja duhovščine. Pustimo to, kajti kakor
je med Nemci vsled politične gonje gotovih
duhovnikov poročilo „proč od Rima“ gibanje,
tako je tudi pri nas verska mlačnost posledica
cerkvenega prodiranja. To nam priznava tudi
množica pravih, starejših duhovnikov. In ljudstvo
zahteva — „kancelparagraf“ . . . Mi pra-
vimo, da klerikalna stranka pri zadnjih državno-
borskih volitvah v moralnem oziru ni prav ni-
česar pridobila. Njena zmaga je šla v
kločo veri in je stala mnogo poštenja,
množico religioznega čuta, mnogo miru. Sicer pa
bi si slavo spevi in pijano navdušenje klerikalnih
faktor tudi v faktičnem oziru ni vtemeljeno. Res
je namreč, da so bili na spodnjem Štajerskem
nisi slovenski klerikalci izvoljeni in da je na
Koroškem klerikalni Grafenauer tudi še enkrat
magal. Brez zadržka priznavamo, da so kleri-
kalci resnično premagali papirnato „narodno
stranko.“ Ali to vendar ni nič posebnega. „Narodna
stranka“ ni bila nikdar resna, ni imela
ljudstvu nikdar zaslonbe in veljave, je v po-

litičnem oziru hitela od napake do napake, v
gospodarskem pa od poloma do poloma. „Na-
rodna stranka“ je bila le karika-
tura resnega protiklerikalnega
dela in je napredni stvari več
škodovala nego koristila. Nad tako
stranko je seveda lahko „zmagati“, posebno ker
imajo klerikalci celo armado političnih kaplanov
na razpolago, ki jih mora ljudstvo plačati, ki
pa vendar proti ljudstvu delajo, in ker klerikalci
z naravnost bogokletskim počenjanjem izrabljajo
vse cerkvene uredbe v svoje strankarske na-
mene . . .

Ali eno se ne da zatajiti: klerikalci
so premagali „narodno stranko.“
— niso pa premagali in ne bodo premagali
napredne, svobodne misli! Niti španska inkvizi-
cija v temnem srednjem veku ni zadržala člo-
veškega napredka in takrat so imeli grmade in
vislice na razpolago, ti črni, jezični „človeko-
ljubi“, ki imajo le en cilj: nadvlado . . . Na-
predne misli ne bodoje križali
in sežigali in premagali!

Res je pa tudi, da je danes na spodnjem
Štajerskem in na spodnjem Koroškem edino
„Štajerčeva“ stranka in z njo združeno nemstvo
nositelj napredne misli. Ako bi imeli slovenski
narodnjaki le količjak zmisla za splošni razvitek,
morali bi biti nemštvu globoko hva-
ležni. Kajti kdo bi tajil, da je vse, kar je v
Slovenih naprednega, plod nemške kul-
ture in nemškega dela. Zato ni čuda,
da so n. pr. na Koroškem napredni Slovenci
(seveda razven nekaterih kranjskih narodnjakov)
popolnoma edini z Nemci in poznajo le enega
sovražnika — klerikalizem. Na Koroškem ni
nobene resne „narodne“ stranke in vendar so
vrli kmetje pri volitvah klerikalizem ob tla po-
čili, da si je vsa rebra polomil . . . Na Šta-
jerskem pa je celjska „narodna stranka“ po re-
ceptu mladih študentov in naivnih advokatov
širila hujskarijo proti nemštvu, na-
mesto da bi se potegovala za napredno misel.

In zato je „narodna stranka“ v par letih
poginila . . .

„Štajerčeva“ stranka je danes
edina nositeljica napredne ideje
v slovenskih pokrajinah. Te naloge
smo si svesti in jo prevzamemo. V zadnjih dr-
žavnoborskih volitvah je naša stranka mnogo
pridobila. Premisliti treba, da smo odzveli le v
24. volilnem okraju klerikalcem okroglo 1500
glasov. Pa ne samo to! Ljudstvo je v zadnjih
volitvah nezmožnost „narodne stranke“ izpo-
znalo. Vsled tega prihajajo zdaj tudi pristaši
„narodne stranke“ v velikem številu k nami
nazaj. Izpoznali so nevarnost klerikalizma, izpo-
znali pa tudi, da je v našem taboru edino mo-
goče proti klerikalizmu nastopati.

Na delo torej, vrli „Štajercijanci!“ Na delo
vi vsi, ki pozdravljate napredno misel! Na delo,
da nam zasije dan zmaga!

641 Težka glava in glavobol, omo-
tica in šumenje po ušesih so pojavi,
ki se najčesteje pojavljajo vsad težkoč pri pre-
bavi. 1/2 kozarca naravne Franc Jožef-ove
grenčice odstranjuje hitro in brez bolečin vzroke
želodčnih nerednosti in povzroči s tem izdaten
odvod valovanja. „Franc Jožef-ova voda“, piše
profesor pl. Buhl v Monakovem, „vpliva naglo
in se povsod hvalno omenja kot prijetno okusna“.

Politični pregled.

Državni zbor stopi torej 17. t. m. skupaj
in bode bržkone do 5. avgusta zboroval. Novi
ministerski predsednik bode skušal izpeljati svoj
delavni program. V zmislu tega delavnega pro-
grama se bode državni zbor najprej konstituiral,
potem pa z bančnim zakonom ter s prvim čiš-
tanjem vojaških reformnih postav pečal. Neka-
tere stranke hočejo prejšnjega ministerskega
predsednika Bienenhertha obtožiti, češ da je vp-
rabil § 14. Seveda taka demonstracija nima
praktičnega pomena. Politični položaj je v

spucane čevlje imajo kakor mi poslanci. Naš
dohtar Korošec so poklicali enega dinstmana k
sebi in so mu dali svoj kuferček. Kako se je
poklonil, kako je bil pohleven pred našim dohtar-
jem Koroščem. Jaz se dinstmana niti nago-
voriti nisem upal, Korošec so mu pa kar zapo-
vedali. Ej, ej, naš dohtar Korošec, to so gospod,
Bog jim daj dolgo življenje in po smrti mrzlo
— holt prdon, tega pa ne smem reči. Najprej
sem hotel na panhofu en kolesel vzeti; pa se
mi je zdelo pregmen. Mislim sem si: dozdam sem
imel doma žrebca in sem mu jersba nastavljal,
kadar je fige drukal; zdaj pa sem poslanec in
se s konjem niti peljati nočem. Zato sem šel
hajd v tramvaj. Prijatelj, to ti je vrag! Nobe-
nega konja nimajo vpreženega, pa tudi nobeden
ne poriva, pa gre le naprej; kar nekaj zašraufa
pa nekaj zašumi pa gremo naprej. Gospod od
tramvaja so prišli k meni pa so hoteli groš za
karto. Seveda nisem hotel plačati, ker sem po-
slanec. Poslanec dela postave, ne pa groše. Ali
gospod od tramvaja so rekli „einsperren“ in
potem sem hotel glihati; pa ni šlo, groš sem moral
plačati. Zato so bili pa gospod od tramvaja

Miha piše . . .

Zadnjič bil je naš priljubljeni sotrudnik
Tebničmar v uredništvu. Odkar so tobak
pohvalili, ne čika več. Pač pa je postal zelo
pomemben, ker občuje mnogo s slovenskimi po-
slanci. Raynkar dobil je pismo od svojega pri-
atelja, veleblagorodnega gospoda državnega po-
slanca Mihaela Brenčič iz Spuhlija, pošta Pichel-
kir pri Ptuj. Pismo je jako zanimivo in kaže
Brenčičeve lastnosti ter zmognosti jasno kot
bel dan. Zato nam je Tebničmar dotično pismo
obstojil in dovolil, da se v proslavo največjega
državnega v ptujsko-ormožkem okraju, gospoda
Mihčičmarja in državnega poslanca ter korporala
v rezervi Mihčičeta v „Stajercu“ objavi. Pismo se
glasi tako-le:

„Ljubi Tebničmar!

Danes sem se pripeljal na Dunaj. Imel sem
srečo novi svoj „überziger“ in tudi dva šnaj-
čnika sem vzel seboj; ali semtertja se le še
starih navad oprimem in ga počim ob tla, saj
več kaj pri nas doma. Veš kaj, Tebničmar,
Dunaj je pa za spoznanje večji kakor Spuhlje.

Kaj to! Res je sicer, da v Spuhliji s košom k
maši zvonimo, na Dunaju pa imajo štefansturm.
Ali kaj to! Makari naj imajo Dunajčanje pet-
najst štefansturmov, jaz imam štefane vina raje
in sploh se naj Dunajčanje skrijejo, kajti —
Brenčiča nimajo nobenega. Pač imajo Dunajčanje
nekega Bielhlaweka, ki ima skoraj tako okrogli
trebušek kakor štajerski fajmoštri. Bielhlawek
tudi ni prijatelj knjig, kakor jaz ne. Pač pa
ima pohane piške raje kakor stare krenbirštelve,
kakor jaz. Ali tudi ta Bielhlawek je figa proti
meni. Kajti jaz, Miha, sem naslednik hofrata in
bom popravil, kar je hofrat zagrešil. Poleg tega
je bil Bielhlawek sicer cugsfirer pri dragoner-
jih; ali jaz sem bil korporal pri pšelarjih; in
pšelarji so več kot vsi drugi soldati . . .

Torej, ljubi moj Tebničmar, ko sem se na
Dunaj pripeljal, je vlak zažvižgal; mislim, da
od samega veselja, ker sem se jaz z njim pe-
ljal. Na panhofu sem videl celo vrsto mož z
rdečimi kapami; mislim sem, da so to sami šta-
cionfeji, pa ni res. To so namreč dinstmani.
Ako mu daš par soldov, ti nese uro v ferzo-
cungo. Vbogajo ti dinstmani, da je veselje, in

vitelne mla-
ze, žitne
ke in groz-
denice, vsako-
ste zrnje se-
luge, brane
za opoko-
itd., najpo-
vsak kmet
celo domači
separator,
imam vedno
ir poželi; na
dogovorima,
lačni pogaj
zastopnikov;
pošteni mo-

rastlin
a jetrab,
je edino se
v vseh
opravila-

eti rak“
igrsko.
sleduje!

apoteka
569

ako lepo

v, večino-
ov; torej
zu mesta.
aslovom:

561

a!

ostelj!

boljih 2
80 h; belih
10 h; 1 k
h, silinskih
ona (Dau-
dega 10 K;
franko.

ankinga, 1
blazinava,
vim, sivim,
lanne 20 K;
K, 16 K;
vzvetilo od
dovoljena
ta Nr. 716.

dobrem
sioniste,
alo lepo
od ugod-
Frantz

tuju.